Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 300/2012/1

Victor Galea (appellat)

Vs

Kummissarju tat-Taxxi Fuq il-Valur Mizjud (appellant)

19 ta' Mejju, 2017.

1. Fis-27 ta' Settembru, 2011 ir-rikorrent ipprezenta appell quddiem il-Bord tal-Appelli dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, in segwitu trasferit quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva, fejn talab li l-istimi li nhargu fil-konfront tieghu ghall-perijodi ta' taxxa 01.12.2006-28.02.2007, 01.03.2007-31.05.2007, 01.06.2007-31.08.2007, 01.09.2007-30.11.2007, 01.12.2007-31.12.2007, 01.01.2008-29.02.2008, 01.03.2008-31.05.2008, 01.06.2008-31.08.2008, 01.09.2008-30.11.2008, 01.12.2008-28.02.2009, 01.03.2009-31.05.2009, 01.06.2009-31.08.2009, 01.09.2009-30.11.2009, 01.12.2009-28.02.2010, 01.03.2010-31.05.2010, 01.06.2010-31.08.2010 u 01.09.2010-30.11.2010, inkluzi l-penali amministrattivi w imghaxijiet imposti bl-istess, jigu ikkancellati in kwantu invalidi fil-fatt u fid-dritt;

2. Fit-twegiba l-intimat iddikjara, fost'affarijiet ohra li:

   "fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz, fejn ir-rikorrent ma zammx mal-obbligi tieghu skont l-artikolu 48(1), (2), (3) u (4) tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, ghandu japplika dak provdut fis-subartikolu (5) tal-imsemmi artikolu tal-Ligi fir-rigward ta' produzzjoni ta' dokumenti quddiem il-Bord ta' Appell dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud u llum quddiem it-Tribunal".

3. Fis-seduta tal-21 ta' Marzu, 2013 il-kontendenti ddikjaraw li jkun floku li t-Tribunal jiddeciedi dwar l-imsemmija eccezzjoni.

4. B'sentenza tat-18 ta' Jannar, 2016 it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva cahad l-eccezzjoni wara li ddecieda li m'ghandux japplika l-ewwel proviso tal-Artikolu 48(5) tal-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud (Kap. 406), li jipprovdi:

   "(5) Il-Kummissarju jista', f'kull żmien matul iż-żmien speċifikat fis-subartikolu (4), jeħtieġ lil kull persuna li tipproduċi, jew jista' jeleva mingħand kull persuna, inkluż terza persuna, id-dokumentazzjoni, dokumenti, konteġġi u data elettronika meħtieġa li jinżammu minnha bis-saħħa ta' dan l-artikolu, u jagħmel kopji tagħhom:

Iżda, jekk ikun hemm evidenza li wara li tkun intalbet mill-Kummissarju b'avviż bil-miktub, il-persuna tkun naqset li tipproduċi mingħajr skużanti raġonevoli d-dokumentazzjoni, dokumenti, konteġġi u data elettronika sa tletin jum mid-data tan-notifika ta' dak l-avviż, hija ma tkunx tista' titħalla tipproduċi dik id-dokumentazzjoni, dokumenti, konteġġi u data elettronika fi stadju aktar tard minn meta tkun inħarġet stima jew stimi proviżorji jew quddiem it-Tribunal, jew f'xi Qorti tal-Ġustizzja:

Iżda wkoll meta titqiegħed fiduċja fuq xi persuna oħra sabiex din twettaq xi biċċa xogħol, il-fatt li jkun hemm dik il-fiduċja jew xi dewmien jew ineżattezzi mill-persuna li jkollha l-fiduċja ma jitqiesx li hija skużanti raġonevoli għall-għanijiet ta' dan is-subartikolu".

Fis-sentenza t-Tribunal qal, fost'affarijiet ohra li:

"It-Tribunal haseb fit-tul dwar il-kwistjoni in ezami u l-implikazzjoni legali u guridici tal-Artikolu 48(5) tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, b'mod partikolari tal-ewwel proviso tieghu, u jqis li dak hemm dispost ma jistax jigi minnu applikat, u dana anke f'kaz fejn it-taxpayer ma jkunx ghamel l-ghalmu kollu tieghu fl-istadju tal-investigazzjoni u tar-review, jekk ikun intalab, biex jipprovdi lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud bid-dokumentazzjoni kollha mitluba u mehtiega. Dak provdut fl-imsemmi proviso ma jistax u ma ghandux jigi applikat fir-rigidita' kollha tieghu ghaliex imur ghal kollox kontra l-principji ta' gustizzja naturali li dan it-Tribunal hu fid-dmir li jhaddan u josserva…..

Apparti l-fatt li l-jedd ta' smigh xieraq li jhaddan fih il-principji ta' gustizzja naturali ghandu dejjem jirrenja suprem, minn qari tal-ewwel proviso tal-Artikolu 48(5) tal-Kap. 490 tal-Ligijiet ta' Malta jirrizulta b'mod car li dak hemm dispost imur ghal kollox kontra l-principji ta' mgieba amministrattiva tajba li dan it-Tribunal huwa – ai termini tal-ligi – obbligat li jhaddan, japplika u jsegwi……

B'hekk kemm il-darba t-Tribunal kellu japplika dak provdut fl-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, ikun mhux biss qed jipperikola u jippregudika d-dritt ta' smigh xieraq tas-socjeta rikorrenti izda jkun qed imur ghal kollox kontra l-principji regolaturi in bazi ghal liema u ghas-salvagwardja ta' liema gie specifikatament kostitwit".

It-Tribunal ghamel ukoll riferenza ghall-artikolu 3 tal-Att dwar il-Gustizzja Amministrattiva (Kap. 490) li jipprovdi, fost'affarijiet ohra li tribunali amministrattivi ghandhom :

i. Jirrispettaw d-dritt tal-partijiet li jinghataw smigh xieraq, inkluzi l-principji tal-gustizzja naturali, u cjoe' *nemo judex in causa sua* u ***audi et alteram partem***;
ii. Kull parti ghandha tinghata l-opportunita li tipprezenta l-kaz taghha, bil-kitba jew bil-fomm jew bit-tnejn, minghajr ma jitqieghed fi zvantagg.

Dawn huma principji ta' mgieba amministrattivi tajba li japplikaw ukoll ghat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva.

5. L-intimat appella mis-sentenza. L-aggravji huma:-

   i. L-ezercizzju li kellu jaghmel it-Tribunal hu limitat sabiex jiddetermina jekk l-allegati problemi finanzjarji tas-socjeta appellata u dawk personali u familjari tar-rapprezentanti taghha, kinux skuzanti ragonevoli skont l-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406.
   ii. It-Tribunal ghandu obbligu li japplika l-ligi. Minflok f'dan il-kaz skarta dak li tghid il-ligi.
   iii. Il-gurisprudenza li t-Tribunal ghamel riferenza ghaliha tirreferi ghal kazijiet li graw qabel dahlet fis-sehh id-disposizzjoni in ezami.

   Ghal dawn ir-ragunijiet talab lil din il-qorti sabiex:

   > *"(….) thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza moghtija mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva (Malta) nhar it-18 ta' Jannar, 2016 fl-ismijiet Vincent Galea vs Il-Kummissarju Taxxa Fuq il-Valur Mizjud fuq riferita u tirrinvija l-atti quddiem l-istess Tribunal, bl-ispejjez kontra s-socjeta appellata".*

6. L-appellat wiegeb li t-Tribunal ghamel analizi dettaljata ta' gurisprudenza rigward dak li jipprovdi l-artikolu 48(5) tal-Kap. 406, u minn liema analizi jirrizulta li l-qrati dejjem ippronunzjaw ruhhom favur l-applikazzjoni tal-principju kardinali ta' gustizzja naturali. F'dan ir-rigward hu rilevanti l-artikolu 3 tal-Att dwar il-Gustizzja Amministrattiva (Kap. 490). M'huwiex korrett l-appellant li t-Tribunal naqas milli japplika l-ligi. Fil-fatt wara li ezamina l-provi, it-Tribunal iddikjara li setat issir gustizzja biss jekk l-appellat jithalla jipprezenta d-dokumenti necessarji sabiex jissostanzja l-input tax minnu reklamata fid-denunzja tieghu ghall-perjodu ta' taxxa mertu tal-appell.

7. Il-qorti qrat l-atti.

8. It-Tribunal ma ddecidiex dwar:

   (a) Kinitx saret talba mill-Kummissarju tat-Taxxi lill-appellat skont l-artikolu 48(5) tal-Kap. 406.
   (b) Fl-affermattiv, jekk skond l-ewwel proviso tad-disposizzjoni l-appellat kellux *'skuzanti ragonevoli'* ghalfejn ma pprezentax id-dokumenti li ntalab.

   Pero' kien evidenti li ser jigri hekk gialadarba t-Tribunal fl-ewwel lok ikkunsidra dik id-disposizzjoni mill-aspett tal-jedd ghal smigh xieraq u gustizzja naturali, u kkonkluda fl-affermattiv.

9. Kien bl-att numru IV tal-2007, li dahal fis-sehh fis-16 ta' Marzu 2007, li l-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) sar parti mill-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud (Kap. 406).

10. Skont paragrafu 1 tad-Disa' Skeda tal-Kap. 406:

> *"It-Tribunal huwa kompetenti li jisma' kull appell kontra stima u li jikkonferma, inaqqas jew iżid kull valur taxxabli jew kreditu jew taxxa kkalkolata mill-Kummissarju, jew jikkanċella l-istima jew jagħmel kull tip ta' dikjarazzjoni jew ordni oħra kif hu iqis xieraq".*

L-oneru tal-prova qieghed fuq l-appellant. Fil-fatt paragrafu 2(2) tal-istess skeda jipprovdi:

> *"(2) Ikun **dmir tal-appellant** li jġib prova li xi valur taxxabbli li ssir stima dwaru mill-Kummissarju jkun eċċessiv jew li xi kreditu li ssir stima dwaru mill-Kummissarju ma jkunx suffiċjenti".*

Ma jidhirx li l-appellat iddikjara x'inhuma l-provi li jrid iressaq biex jikkontesta l-istima tal-appellant. Ovvjament jekk wiehed kellu japplika l-ewwel proviso tal-artikolu 48(5), ikun ifisser li ma jistax jipprezenta d-dokumenti li jissemmew fl-ittra tat-22 ta' Mejju, 2012 sakemm ma jkunx hemm *'skuzanti ragonevoli'.*

11. It-Tribunal ghamel riferenza ghall-gurisprudenza ta' din il-qorti u osserva li kienu jirreferu ghall-appelli li saru qabel dahal fis-sehh l-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406 (ara pagna 5 sa 8 tas-sentenza). Fl-ebda wahda mis-sentenzi citati ma gie deciz minn din il-qorti dwar jekk dik id-disposizzjoni kellhiex tigi applikata, meta tqies l-jedd fundamentali ghal smiegh xieraq u l-artikolu 3 tal-Kap. 490.

12. It-Tribunal iddikjara li jekk kellu japplika l-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406, jippregudika d-dritt ta' smiegh xieraq tat-*taxpayer* li jkun appella minn stima u jkun ukoll qieghed imur kontra l-principju tal-gustizzja naturali. Ghalhekk it-Tribunal ma kellux bzonn jikkunsidra jekk fil-kaz in ezami kienx hemm xi *'skuzanti ragonevoli'* ghalfejn l-appellat naqas milli jippezenta d-dokumenti li ntalbet.

13. Hu minnu li t-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva ghandu d-dmir li jipprocedi bil-mod li jrid l-artikolu 3 tal-Kap. 490. Pero l-principju ta' *audi alteram partem* u elementi ohra tal-principji ta' mgieba amministrattiva tajba li jissemmew fl-artikolu 3, japplikaw ghal kull awtorita li tiggudika

irrispettivament jissemmewx jew le f'disposizzjoni ta' ligi. Hekk biss parti tista' tinghata smiegh xieraq u fl-istess hin tigi applikata r-*rule of law*. Kif qal l-Imhallef Norvegiz Arnfinn Bardsen f'artiklu *Reflections on Fair Trial in Civil Proceedings According to Article 6§1 of the European Convention on Human Rights*[1]:

> *"In any legal system based on the rule of law, the principle of fairness in court-proceedings – i.e. procedural fairness – is cardinal. The historical lines in this respect are often drawn to clause 39 of the Magna Charta (1215), and the succeeding development of principles on fair procedure in common-law, based on "natural justice" encompassing, inter alia, judicial impartiality (nemo judex in causa sua), and the right to be heard (audi alteram partem). In democratic states with a written constitution, due process of law has – although construed in quite diverse manners – typically been a part of the protection of individual rights and freedoms at national, constitutional level*.
>
> *Adherence to the principle of procedural fairness is indeed not only a characteristic feature of such rule of law-systems. It is rather a constituent component of the concept itself:* ***Rule of law without fairness in proceedings, is inconceivable****. A legal system rejecting the principle would, as a matter of definition, not be based on the rule of law. Securing fairness in proceedings is accordingly imperative not only as such, in its own right. As a foundation stone for protection against the abuse of power, it is even decisive in order to establish and preserve the rule of law as a societal, democratic credo, i.e. to uphold the Etat de droit*.

14. Pero' fil-fehma tal-qorti m'ghandux ikun li dwar kwistjonijiet simili jkun it-tribunal amministrattiv, irrispettivament jekk huwiex it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva jew xi tribunal iehor, li jiddeciedi jekk ligi tiksirx il-jedd ghal smiegh xieraq[2]. Dik hi materja ta' natura kostituzzjonali li ghandha tigi determinata mill-qorti kompetenti. Is-setgha tat-Tribunal hu li jistharreg atti amminstrattivi u mhux li jiddeciedi dwar il-validita' ta' ligijiet vis-à-vis d-drittijiet fundamentali li jinkludu fihom principji ta' *procedural fairness*. Id-dhul fis-sehh tal-Att dwar l-Amministrazzjoni tal-Gustizzja (Kap. 490) m'abrogax l-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) tal-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud (Kap. 406). Jekk imbaghad wiehed kellu japplika wkoll il-kuncett ta' *implied repeal* ta' ligi li nsibu per ezempju fid-dritt Ingliz[3], il-qorti m'hijiex tal-fehma li jaqa' fil-kompetenza tat-Tribunal li jiddetermina materja bhal dik meta tqies il-kompetenza limitata li ghandu.

---

[1] *Scandinavian Studies in Law* (2007), Volum 51 pagna 99-130.

[2] Il-principji tal-*audi alteram partem* fir-realta' jfisser il-jedd ghal smiegh xieraq, kif inhuma aspetti ohra li jissemmew fl-artikolu 3 tal-Kap. 490.

[3] Fis-sentenza **Kutner vs Philips** (1891), intqal: *"[i]f ... the provisions of a later enactment are so inconsistent with or repugnant to the provisions of an earlier one that the two cannot stand together, the earlier is abrogated by the later"*. Hemm ukoll il-massima legali li, *Leges posteriors priores contrarias abrogant*.

15. Ladarba qamet il-kwistjoni quddiem it-Tribunal u kien tal-fehma li dik id-disposizzjoni ma kinitx kompatibbli mal-principji ta' mgieba amministrattiva tajba kif spjegat fl-artikolu 3 tal-Kap. 490, seta' jaghti zmien lill-appellat sabiex jekk irid jipproponi l-proceduri quddiem il-qorti kompetenti li fihom jikkontesta l-validita tal-ewwel proviso tal-artikolu 48(5) tal-Kap. 406. Dan gialadarba skont il-gurisprudenza, li tidher li ghadha prevalenti, Tribunal m'ghandux l-awtorita li jordna riferenza kostituzzjonali skont l-artikolu 4(3) tal-Kap. 319 (ara sentenzi tal-Qorti Kostituzzjonali **Kummissarju tal-Artijiet vs Ignatius Licari**, 30 ta' Gunju, 2004 u **Anthony Grech vs Claire Calleja et** tad-29 ta' Frar, 2008)[4].

16. Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet il-konkluzjoni hi li t-Tribunal ma kellux jiddeciedi li mhux ser japplika l-artikolu 48(5) tal-Kap. 406.

Ghal dawn il-motivi sa fejn kompatibbli ma' dak li nghad hawn fuq tilqa' l-appell u thassar is-sentenza tat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva tat-18 ta' Jannar, 2016. Spejjez jibqghu bla taxxa.

Taghmilha cara li l-partijiet qeghdin fl-istess posizzjoni li kienu qabel inghatat is-sentenza li thassret.

Ir-Registratur ghandu minnufih jibghat l-atti lura quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni.

Anthony Ellul.

[4] Hu floku li l-legislatur jillegisla fis-sens li jkun car li riferenza kostituzzjonali tista' ssir ukoll b'ordni ta' Tribunal u Bord, meta tqies li wara kollox bhal qorti dawn ukoll huma awtoritajiet li qeghdin jiggudikaw.